

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 34

**Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir
Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında
Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının
Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve
Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1245 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Teklif Metni8

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin8

• Anlaşma Metni9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6/11/2018 tarihli Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 374745 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

06/11/2018

Binali Yıldırım

İzmir

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1245)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GENEL GEREKÇE

5 Haziran 1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan 7 Aralık 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması’nda ticari hakların düzenlenmesi konusunda bir mutabakata ulaşılamamış, bu nedenle ticari hakların ikili sözleşmeler yolu ile düzenlenmesi gereği doğmuştur. Gerek Türkiye gerek diğer devletler, 11 Şubat 1946 tarihinde ABD ve İngiltere arasında imzalanan Bermuda Anlaşması’na dayanarak ikili anlaşmalar tesis etmek yoluna gitmişlerdir. Ülkemizin coğrafi durumu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarlar göz önünde tutularak, aynı zamanda millî sivil havacılığımızı teşvik etmek ve kaldırmak amacı ile bugüne kadar birçok ülke ile hava ulaştırma anlaşması imzalanmıştır. Türkiye’nin yaptığı bu anlaşmalar Bermuda tipine uygun olup, esas olarak çerçeve anlaşma niteliğindedir ve karşılıklılık esasına dayanmaktadır. Bu itibarla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması” 7 Aralık 2017 tarihinde Kolombo’da imzalanmıştır.

Türkiye ile Şili arasında gelişmekte olan ilişkilere katkıda bulunmak gayesi ile imzalanan Anlaşma, hava trafiği ile ilgili ulusal kanun ve nizamla uyulmak şartı ile iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasını öngörmektedir.

Söz konusu Anlaşma, iki ülke arasındaki ekonomi, kültür ve turizm alanlarındaki işbirliğinin daha ileri bir düzeye getirilmesini sağlaması bakımından faydalı bulunmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-128595

31 Ekim 2018

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7 Aralık 2017 tarihinde Kolombo’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

07/12/2018

Esas No: 2/1245

Karar No: 20

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 31/10/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”, 06/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Sayın Binali Yıldırım imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 09/11/2018 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilen 2/1245 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 06/12/2018 tarihli 4’üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; hava trafiğiyle ilgili ulusal kanun ve nizamla uyulmak şartıyla Türkiye ile Şili arasındaki hava seferlerinin yapılmasını teminen imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

2003 yılında 81 olan hava ulaştırma anlaşması yapılan ülke sayısının son on beş yılda yüzde 109 oranında artarak 2017 yılı sonunda 169’a ulaştığı, taşıyıcılarımızın 2018 Eylül ayı itibarıyla 122 ülkede 302 şehir ve 316 noktaya sefer düzenlediği,

Bu çerçevede, Şili ile akdedilen Hava Ulaştırma Anlaşmasının sivil havacılık ilişkilerimizde ahdi temel teşkil etmek suretiyle anılan ülkeyle ekonomik, kültürel ve turizm alanlarındaki ilişkilerimizin gelişimine katkı sağlayacağı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan ve İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Volkan Bozkır
İstanbul

Başkanvekili
Ahmet Yıldız
Denizli

Üye
Tulay Hatunoğulları Oruç
Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(Sıra Sayısı: 34)

Üye
Asuman Erdoğan
Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Atilla Ödünç
Bursa

Üye
Mehmet Güzelmansur
Hatay

Üye
Niyazi Güneş
Karabük
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Ahmet Haluk Koç
Ankara

Üye
Utku Çakırözer
Eskişehir

Üye
Ahmet Berat Çonkar
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
İsmail Özdemir
Kayseri

Üye
Aydın Adnan Sezgin
Aydın

Üye
Ali Şahin
Gaziantep
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Ümit Özdağ
İstanbul

Üye
Radiye Sezer Katırcıoğlu
Kocaeli

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI
İZMİR MİLLETVEKİLİ BİNALİ YILDIRIM’IN
TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE ŞİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞ-
MASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 7 Aralık 2017 tarihinde Kolombo’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

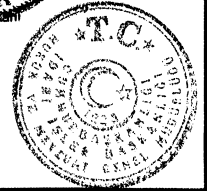
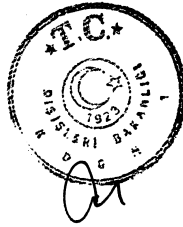
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE ŞİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞ-
MASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
ŞİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI

Bundan böyle "Akit Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti;

Piyasadaki havayolları arasında rekabete dayanan ve hükümetlerin asgari düzeyde müdahale ettiği ve düzenlediği bir hava taşımacılığı sistemini teşvik etmek isteyerek;

Uluslararası hava taşımacılığına ilişkin fırsatların genişletilmesini kolaylaştırmak isteyerek;

Havayollarının hava yoluyla seyahat etmek ve sevkıyat yapmak isteyen kişilere, çeşitli hizmet seçeneklerini ayırmacı olmayan ve piyasadaki hâkim konumun suiistimaline imkan vermeyecek en düşük fiyatlarla sunmalarına olanak sağlamak ve münferit havayollarını yenilikler ve rekabet edebilecek ücretler uygulamaya teşvik etmek isteyerek;

Hava araçlarının güvenliğine karşı yapılan ve can ve mal güvenliğini tehlikeye atan, hava taşımacılığı operasyonlarını olumsuz etkileyen ve sivil havacılığın emniyeti konusunda halkın güvenliğini zedeleyen fiiller ve tehditler konusundaki ciddi endişelerini teyit ederek ve uluslararası hava taşımacılığında en üst seviyede emniyet ve güvenliği sağlamak isteyerek;

7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin tarafları olarak;

Aşağıdaki maddelerde anlaşmışlardır:

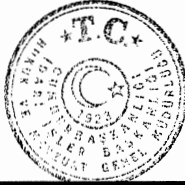
MADDE 1

TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amacı doğrultusunda, metin içeriği aksini gerektirmediği takdirde:

"Havacılık Otoriteleri" terimi, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti için, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nü (SHGM), Şili Cumhuriyeti Hükümeti için Sivil Havacılık Kurulunu veya söz konusu kurumların halefi olan herhangi bir kuruluşu veya kuruluşları ifade etmektedir;

- a. "Anlaşma" terimi, bu Anlaşmayı ve bu Anlaşmada yapılacak herhangi bir değişikliği ifade etmektedir;
- b. "Akit Taraf" terimi, bu Anlaşmaya tabi olmayı resmi olarak kabul etmiş bulunan Devlet anlamına gelmektedir;
- c. "Hava Taşımacılığı" terimi, yolcuların, bagaj, kargo ve postanın ücret veya kira karşılığında veya herhangi başka şekilde, birlikte veya birbirinden ayrı olarak, hava aracı ile toplu olarak taşınmasını ifade etmektedir;

- d. "Sözleşme" terimi, 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi'ni ifade etmekte ve
- i) Sözleşmenin 94(a) maddesi kapsamında yürürlüğe konan ve her iki Akit Tarafça onaylanan değişiklikleri ve
- ii) her iki Akit Tarafça belirlenen tarihte yürürlüğe konması koşuluyla, Sözleşmenin 90. maddesi kapsamında kabul edilen tüm Ekleri veya söz konusu Eklerdeki değişiklikleri içermektedir;
- e. "ICAO" terimi, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünü ifade etmektedir;
- f. "Mutabık Kalınan Hizmetler" terimi, belirlenen hatlarda bu Anlaşma hükümlerine göre sunulabilecek uluslararası hava hizmetlerini ifade etmektedir;
- g. "Tayin edilen havayolu" terimi, bu Anlaşmanın 3. maddesi uyarınca tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş herhangi bir havayolunu veya havayollarını ifade etmektedir;
- h. "Ücret Tarifesi" terimi, postanın taşınmasına ilişkin ücretler ve diğer koşullar hariç tutulmak kaydıyla, yolcuların, bagaj ve kargonun taşınması için ödenecek ücretleri ve bu ücretlerin tabi olduğu koşulları ifade etmektedir;
- i. "Uluslararası hava hizmeti" terimi, Sözleşmenin 96. maddesi kapsamında, birden fazla Devletin ülkesi üzerindeki hava sahasından geçen hava taşımacılığı anlamına gelmektedir;
- j. "Ülke" terimi, Sözleşmenin 2. maddesinde verilen anlamı haizdir;
- k. "Kullanıcı ücreti" terimi, havalimanı, hava seyrüsefer veya havacılık güvenliği mallarının, kolaylıklarının ve hizmetlerinin sunumu için havayollarına uygulanan ücret anlamına gelmektedir.
- l. "Kod paylaşımı" terimi, her iki Akit Tarafın tayin edilen havayolları ve/veya üçüncü ülke havayolları arasındaki, söz konusu havayollarının yolcuların, kargonun ve postanın taşınması için biri işletici ve pazarlamacı diğeri ise pazarlamacı olarak belirli bir hattı müştereken işlettikleri ve katılan havayollarının her birinin trafik haklarına sahip olduğu bir ticari düzenleme anlamına gelmektedir.

MADDE 2

HAKLARIN TANINMASI

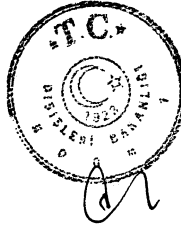
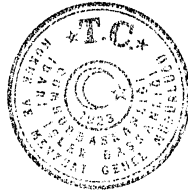
1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayollarının hava hizmetlerini icra edebilmeleri için diğer Akit Tarafa aşağıda belirtilen hakları tanıır:
- a. ülkesi üzerinden iniş yapmaksızın uçuşa hakkı;
- b. ticari amaçlar için ülkesinde duraklama hakkı ve ticari olmayan amaçlar için ülkesinde duraklama hakkı ve

ASLI GİBİDİR

- c. söz konusu havayolunu tayin eden Tarafın ülkesinin ardındaki noktalardan söz konusu Tarafın ülkesi ve ara noktalar boyunca söz konusu hakkı vermiş bulunan Tarafın ülkesindeki herhangi bir noktaya tam üçüncü, dördüncü ve beşinci trafik haklarıyla, kendisine ait olabilecek, kiralanmış veya charter edilmiş olabilecek uygun olduğunu düşündükleri uçuş ekipmanları ve frekans sayısı, ayrı ayrı veya kombine halde, tarifeli ve tarifesiz uluslararası yolcu, kargo ve posta hava taşımacılığı seferleri ve özel tarifeli ve tarifesiz kargo seferleri sunma hakkı;
2. Akit Taraflardan her birinin tayin edilen havayolları, diğer Akit Tarafın ülkesindeki tüm hava yollarını, havalimanlarını ve diğer kolaylıkları ayrımcılık olmaksızın kullanma hakkına sahip olur.
3. Her bir tayin edilen havayolu, herhangi bir seferde veya tüm seferlerde kendi tercihi doğrultusunda;
- a. herhangi bir veya her iki yönde seferler gerçekleştirebilir;
- b. farklı sefer sayılarını tek bir hava aracı operasyonunda birleştirebilir;
- c. art, ara ve öte noktalarda ve Tarafların ülkelerindeki noktalarda, hatlarda istediği herhangi bir kombinasyonda ve herhangi bir sırada hizmet verebilir;
- d. herhangi bir nokta veya noktalardaki duraklamaları yapmayabilir;
- e. hatlardaki herhangi bir noktada hava araçlarından herhangi birinden trafiği diğer herhangi bir hava aracına, yolcu, kargo ve posta trafiğini veya sadece bir hava aracından kargo trafiğini farklı bir hava aracına veya böyle bir duraklama öncesinde aynı hat üzerinde kullanılan hava araçlarından bir dizi hava aracına (bu hava aracı/hava araçları ister kendi hava aracı/hava araçları ister 8. madde kapsamında belirtilmekte olan usullerin herhangi bir kapsamında işletilmekte olsun) devredebilir;
- f. hava aracı veya sefer sayısı değişikliği olmadan, kendi ülkesindeki herhangi bir noktanın ardındaki noktalara hizmet verebilir ve bu hizmetleri kamuya doğrudan hizmetler olarak sunabilir ve reklamını yapabilir.
4. Bu maddenin hükümleri, Taraflardan herhangi birinin tayin edilen havayoluna, diğer Tarafın ülkesinde ve diğer Tarafın ülkesindeki herhangi bir noktaya ücret karşılığında yolcu, kargo ve posta taşıma hakkına ilişkin yetki hakkı olarak değerlendirilir.

ASLI GİBİDİR

Serkan Çiğdem
Hava Ulaştırma Dairesi

MADDE 3

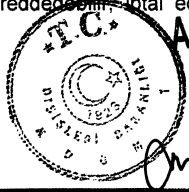
TAYİN ve YETKİLENDİRME

1. Akit Taraflardan her biri, bu Anlaşmaya uygun olarak hava taşımacılığı gerçekleştirmek üzere dilediği sayıda havayolu tayin etme ve bu tayinleri geri alma veya değiştirme hakkına sahip olur. Bu tayinler, diğer Akit Tarafa diplomatik kanallar vasıtasıyla yazılı olarak bildirilir.
2. Bu tayin bildiriminin ve tayin edilen havayolundan (havayollarından) başvuruların tesellümüne müteakiben, diğer Akit Tarafın havacılık otoriteleri, bu maddenin 3. ve 4. fıkralarının hükümlerine tabi olarak, bu maddenin 1. fıkrasına uygun olarak asgari gecikmeyle uygun yetkilendirmeleri ve izinleri verirler.
3. Akit Taraflardan herhangi birinin havacılık otoriteleri, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolunun, hava taşımacılığı operasyonu için normalde ve makul olarak uygulanmakta olan ulusal kanunlar ve düzenlemeler tarafından belirlenen koşulları karşılamak üzere yeterlilik göstermesini talep edebilir.
4. Akit Taraflardan her biri, söz konusu havayolunun mülkiyetinin esasen söz konusu havayolunu tayin eden Akit Tarafın uyruklarına ait olmaması veya söz konusu havayolunun söz konusu Akit Tarafın ülkesinde kurulu bulunmaması veya söz konusu havayolunun söz konusu Akit Tarafın ülkesinde ticari merkeze sahip olmaması halinde, bu maddenin 2. fıkrası kapsamında belirtilen tayini kabul etmeme veya herhangi bir havayolu için bu Anlaşmanın 2. maddesi kapsamında belirtilen hakların tatbiki için gerekli görülen koşulları uygulama hakkına sahip olur.
5. Bu şekilde tayin edilen ve yetkilendirilen havayolu, bu Anlaşmanın ilgili hükümlerine uygun olarak ve asgari gecikmeyle, mutabık kalınan hizmetleri gerçekleştirmeye başlayabilir.

MADDE 4

YETKİLENDİRMENİN İPTALİ, ASKIYA ALINMASI veya SINIRLANDIRILMASI

1. Akit Taraflardan her biri, söz konusu taşıyıcının (doğrudan veya çoğunluk hisselerinin mülkiyeti dolayısıyla) Akit Taraflardan herhangi birinin iki taraflı hava ulaştırma anlaşmasının bulunmadığı üçüncü bir Devlete ve/veya üçüncü bir Devletin uyruklarına ait olması ve söz konusu Devlete ilişkin gerekli trafik haklarının mütekabiliyet esasına dayalı olarak mevcut olmaması halinde veya tayin edilen havayolu taşıyıcısının bu Anlaşmanın 5. maddesi (Kanunların Uygulanması) kapsamında atıfta bulunulmakta olan kanunlara ve düzenlemelere riayet etmemiş olması veya söz konusu Akit Tarafın ülkesinde ticari merkeze sahip olmaması halinde, diğer Akit Tarafça tayin edilen herhangi bir havayolu taşıyıcısının yetkilendirmelerini veya izinlerini reddedebilir, iptal edebilir, askıya alabilir veya sınırlandırabilir.

ASLI GİBİDİR

Serkan O.
Hava Ulaştırma D.

2. İptal, askıya alma işlemi veya bu maddenin (1) fıkrasında belirtilen şartların derhal uygulanması kanunların ve düzenlemelerin ihlalinin devam etmesini önlemek açısından zaruri değilse, sözü geçen hak, ancak diğer Akit Taraf Devletin havacılık otoriteleri ile istişare edildikten sonra kullanılabilir. Bu durumda istişarelerin, herhangi bir Akit Tarafın istişarede bulunmayı talep ettiği tarihten itibaren altmış (60) günlük bir süre içerisinde başlaması gerekmektedir.
3. Bu madde, Akit Taraflardan herhangi birinin 6. madde (Havacılık Güvenliği) hükümlerine uygun olarak hava taşımacılığına ilişkin şartlar koyma, askıya alma veya sınırlandırma haklarını sınırlandırmaz.

MADDE 5

KANUNLARIN UYGULANMASI

1. Akit Taraflardan herhangi birinin hava taşımacılığı ile iştigal eden hava araçlarının ülkeye girişini, ülke dâhilinde kalmasını ve ülkeden ayrılmasını düzenleyen kanunları ve düzenlemeleri ile göç, gümrük ve sağlık tedbirlerini düzenleyen kanunları ve düzenlemeleri de söz konusu ülke dâhilinde diğer Akit Tarafça tayin edilen şirketin operasyonları için geçerli olacaktır. Bu uygulama üçüncü ülkeler için ayrımcı nitelikte olmayacaktır.
2. Akit Taraflardan herhangi birinin istatistiki bilgilerin sunulmasını düzenleyen kanunlarına ve düzenlemelerine diğer Akit Tarafın havayolları tarafından riayet edilir.

MADDE 6

HAVACILIK GÜVENLİĞİ

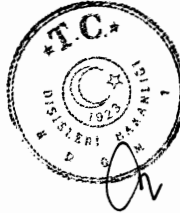
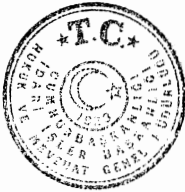
1. Uluslararası Hukuk kapsamındaki haklarına ve yükümlülüklerine uygun olarak, Akit Taraflar, sivil havacılığın güvenliğinin yasa dışı müdahalelere karşı korunması amacıyla birbirlerine karşı üstlendikleri yükümlülüğün, bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını teşkil ettiğini teyit ederler.
2. Akit Taraflar, birbirlerinin talebi üzerine, hava araçlarının yasa dışı yollarla ele geçirilmesine yönelik eylemlerin ve yolcuların, mürettebatın, hava araçlarının, havalimanlarının ve hava seyrüsefer kolaylıklarının emniyetine karşı olan yasa dışı eylemlerin önlenmesi ve sivil hava seyrüsefere yönelik diğer tehditlerin belirlenmesi için gerekli tüm yardım ve desteği sunarlar.
3. Akit Tarafların her ikisinin de söz konusu Sözleşmelere ve her iki Tarafça da onaylanmış sivil havacılık güvenliğine ilişkin diğer Sözleşmelere ve Protokollere Taraf olması koşuluyla, Akit Taraflar, Uluslararası Hukuk kapsamında sahip oldukları haklarının ve yükümlülüklerinin genel niteliklerini sınırlandırmaksızın, 14 Eylül 1963 tarihinde Tokyo'da imzalanan Hava Araçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Sözleşme'nin, 16 Aralık 1978 tarihinde Lahey'de imzalanan

ASLI GİRİDİR
Serkan ÇELİK
Ulaştırma Daire Başkanı

Hava Araçlarının Yasadışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesine İlişkin Sözleşme'nin, 23 Eylül 1971 tarihinde Montreal'de imzalanan Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı İşlenen Suçların Önlenmesine ilişkin Sözleşme'nin ve 24 Şubat 1988 tarihinde Montreal'de imzalanan Uluslararası Sivil Havacılığa Hizmet Veren Hava Limanlarında Yasadışı Şiddet Eylemlerinin Önlenmesine ilişkin Protokol'ün hükümlerine uygun olarak hareket ederler.

4. Akit Taraflar, karşılıklı ilişkilerinde, söz konusu düzenlemelerin Akit Taraflar için geçerli olması kaydıyla, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü tarafından tesis edilen ve Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine Ek olarak kabul edilen havacılık güvenliği hükümlerine uygun olarak hareket ederler. Akit Taraflar, kendi sicillerindeki hava aracı işleticilerinin, ticari merkezi veya daimi ikametgâhı kendi ülkelerinde bulunan hava aracı işleticilerinin ve ülkelerindeki havaalanı işleticilerinin bu tür havacılık güvenliği hükümlerine uygun hareket etmelerini öngörürler.
5. Akit Tarafların her biri, söz konusu hava aracı işleticilerinin, diğer Akit Tarafça söz konusu Akit Tarafın ülkesine giriş, ülkesinden çıkış ve ülkesinde kalış için gerekli görülen havacılık güvenliği hükümlerine riayet etmelerinin gerekli görülebileceğini kabul eder. Akit Tarafların her biri, hava araçlarına binış veya yükleme öncesinde ve sırasında yolcuların, mürettebatın, el bagajlarının, kargonun ve hava aracı ikmal malzemelerinin incelenmesine ve hava araçlarının korunmasına yönelik olarak kendi ülkesi içerisinde yeterli tedbirlerin uygulanmasını sağlar. Akit Tarafların her biri, belirli bir tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla diğer Akit Tarafın özel güvenlik tedbirleri alınmasına yönelik taleplerini olumlu şekilde dikkate alır.
6. Sivil hava araçlarının yasa dışı yollarla ele geçirilmesi olayının veya yolcuların, mürettebatın, hava araçlarının, havalimanlarının veya hava seyrüsefer kolaylıklarının emniyetine karşı diğer yasa dışı eylemlerin veya bu tür tehdidin vuku bulduğu hallerde, Akit Taraflar, haberleşmede kolaylık sağlayarak ve bu tür bir olayın veya tehdidin hızlı ve emniyetli bir şekilde sona erdirilmesini amaçlayan diğer uygun tedbirleri alarak birbirlerine yardımcı olurlar.
7. Akit Taraflardan herhangi birinin diğer Akit Tarafın işbu Maddenin havacılık güvenliğine ilişkin hükümlerine uygun davranmadığına kanaat getirmesini sağlayacak makul nedenlere sebep olduğu hallerde, söz konusu Akit Tarafın havacılık otoriteleri, diğer Akit Tarafın havacılık otoriteleriyle görüşmek için derhal istişare talebinde bulunabilir. Böyle bir talepte bulunulan tarihten itibaren 15 gün içerisinde söz konusu hususlara ilişkin olarak tatminkâr bir mutabakata varılamaması, söz konusu Akit Tarafın herhangi bir havayolunun veya havayollarının işletme izninin ve teknik izinlerinin geri alınmasına, iptal edilmesine, sınırlandırılmasına veya bunlara ilişkin koşullar getirilmesinde dayanak teşkil eder. Acil durumda gerektiğinde, Akit Taraflardan herhangi biri tarafından söz konusu 15 günlük sürenin sona ermesi öncesinde geçici bir tedbir alınabilir.

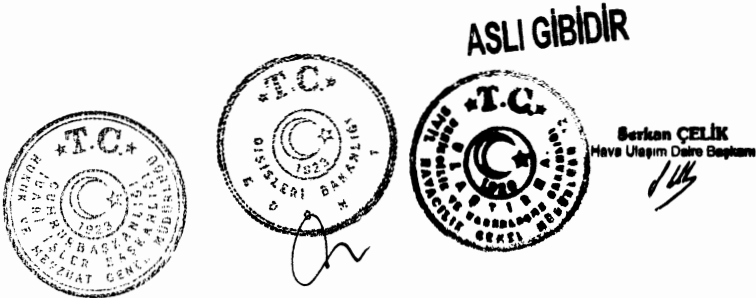

Serkan ÇELİK
Hava Ulaştırma Daire Başkanı

146

denetimi icra eden Akit Taraf Sözleşmenin 33. Maddesine göre, ilgili hava aracının veya ilgili hava aracının mürettebatın sertifika ve lisanslarının tanzimine veya geçerli kılınmasına veya hava aracının işletilmesine esas koşulların, Sözleşmeye göre belirlenen asgari standartlara eşit seviyede veya daha üst seviyede olmadığı sonucunu çıkarmakta serbest olur.

5. Bir Akit Tarafça tayin edilmiş olan bir havayolu tarafından işletilen bir hava aracına yukarıdaki (3.) fıkra uyarınca, rampa denetimi uygulanmasına söz konusu havayolunun temsilcisi tarafından müsaade edilmemesi durumunda, diğer Akit Taraf bu maddenin (4.) fıkrasında belirtilen ciddi kaygıların olduğu sonucuna varabilir ve söz konusu fıkarda belirtilen sonuçları çıkarabilir.
6. Herhangi bir Akit Tarafın, bir rampa denetimi sonucunda, bir veya bir dizi rampa denetiminin engellenmesi sonucunda, işareler sonrasında ya da sair nedenlerle, havayolunun operasyonlarının emniyeti açısından derhal bir tedbir alınması gerektiği sonucuna varması durumunda, söz konusu Akit Taraf diğer Akit Tarafın havayolunun işletme yetkilerini derhal askıya alma veya tadil etme hakkına sahip olur.
7. Akit Taraflardan herhangi birinin bu maddenin (2.) veya (6.) fıkraları uyarınca aldığı tedbirler, bu tedbirin alınmasını gerektiren durumun ortadan kalkmasıyla sona erdirilir.
8. Bu Anlaşma kapsamında öngörülen hava taşımacılığının gerçekleştirilmesi için, Akit Tarafların her biri, diğer Tarafça düzenlenen veya onaylanan yürürlükteki uçuşa elverişlilik sertifikalarını, yeterlilik sertifikalarını ve lisanslarını geçerli kabul eder.
9. Akit Taraflardan herhangi birinin tayin edilen havayolları, ulusal şirketler veya diğer uluslararası şirketlerle kıyasla şartları ayırmacı nitelikte olmayacak olan Havacılık İşletme Ruhsatı'nın (AOC) onaylanmasına ve verilmesine ilişkin diğer Tarafın teknik standartlarına riayet eder.
10. Taraflardan herhangi birinin herhangi bir havayolu tarafından veya adına işletilen ve diğer Tarafın ülkesine veya ülkesinden hizmetler sağlayan hava araçları, diğer Tarafın ülkesinde bulunduğu sırada, böyle bir incelemenin hava aracı operasyonunda gereksiz gecikmelere sebebiyet vermemesi koşuluyla, diğer Tarafın yetkili temsilcileri tarafından incelemeye tabi tutulur.

MADDE 8

TİCARİ FIRSATLAR

1. Her bir Akit Tarafın tayin edilen havayolları, diğer Akit Tarafın ülkesinde hava taşımacılığı tanıtım ve satış ofisleri açma hakkına sahip olur.
2. Her bir Akit Tarafın tayin edilen havayolları, diğer Akit Tarafın ülkeye girişe, ülkede ikamete ve istihdama ilişkin kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak hava taşımacılığının sunulması için gerekli olan kendi idari, satış, teknik, operasyonel ve diğer uzman personelini ulusal mevzuata uygun olarak diğer Akit Tarafın ülkesine getirme ve ülkesinde bulundurma hakkına sahip olur.
3. Her bir tayin edilen havayolu, her iki Akit Tarafın ulusal kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak diğer Akit Tarafın ülkesinde kendi yer hizmetlerini sunma (bundan böyle "Havayolunun Kendi Sunmuş Olduğu Yer Hizmetleri" olarak anılacaktır) veya kendi tercihi doğrultusunda bu hizmetleri vermeye yetkili temsilci kuruluşlar seçme hakkına sahiptir. Bu hizmetler sadece havalimanı emniyetine yönelik mülahazalardan kaynaklanan fiziki kısıtlara tabi olur. Bu tür mülahazaların Havayolunun Kendi Sunmuş Olduğu Yer Hizmetlerine engel olduğu hallerde, yer hizmetleri tüm havayolları için eşit esasta sunulur; ücretler sunulan hizmetlerin maliyetlerine dayalı olur ve söz konusu hizmetler, havayolunun kendi sunmuş olduğu yer hizmetlerinin türü ve kalitesiyle kıyaslanabilir nitelikte olur.
4. Her bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu, diğer Akit Tarafın ülkesinde doğrudan ve ilgili havayolunun tercihi doğrultusunda acenteleri vasıtasıyla hava taşımacılığı hizmetlerinin satışı ile iştigal edebilir. Her bir tayin edilen havayolu, söz konusu taşımacılık hizmetini, o ülkenin para biriminde veya her bir Akit Tarafın güncel döviz kuruna ilişkin hükümlerine tabi olarak serbestçe dönüştürülebilir döviz cinsinden satma hakkına sahip olur ve şahıslar da söz konusu taşımacılık hizmetini aynı şekilde satın almakta serbest olur.
5. Akit Taraflardan her biri, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayollarına, yerel olarak ödenen tutarları aşan, diğer Akit Tarafın ülkesinde elde edilen yerel gelirleri kendi ticari merkezine havale etme hakkı verir. Dönüştürme ve havale işlemleri, dönüştürme ve havale tarihindeki cari işlemler ve havale işlemleri için uygulanmakta olan cari döviz kurundan gecikmeden gerçekleştirilir.
6. Belirlenen hatlarda onaylanan hizmetlerin gerçekleştirilmesinde veya sunulmasında, her bir Akit Tarafın tayin edilen havayolları, (i) bu tür düzenlemelerdeki havayollarının ilgili hava trafik haklarına sahip olmaları ve (ii) havayolu biletlerinde ve hava taşımacılığına ilişkin koşullara ilişkin diğer belgelerde ve/veya havayolu taşıma senetlerinde söz konusu hizmetin alıcısının veya kullanıcısının, söz konusu hizmetin her bir segmentini gerçekte gerçekleştirecek olan havayolunun ve ticari akdi ilişkiye girecek havayolunun açık bir şekilde belirlenmesi koşuluyla, Akit Taraflardan herhangi birinin tayin edilen havayolları

ASLI GIBİDİR. C. Serkan ÇELİK
Hava Ulaştırma Daire Başkanı

ve/veya herhangi bir üçüncü tarafın herhangi bir havayolu veya havayolları ile Bloke Yer ve Kod Paylaşımı gibi ortak pazarlama düzenlemelerine girebilirler.

Mutabık kalınan hizmetlerin belirtildiği şekilde gerçekleştirilmesinde, bu operasyonlar üçüncü ülkelerin şirketleri ile yapılmadığı sürece, işletmeci olmayan tayin edilen havayollarınca kullanılan frekanslar izin verilen kapasiteden düşülmez.

7. Belirlenen hatlarda onaylanan hizmetlerin gerçekleştirilmesinde veya sunulmasında, Akit Taraflardan herhangi birinin herhangi bir tayin edilen havayolu, Akit Taraflardan herhangi birinin tayin edilen havayolları ve/veya herhangi bir üçüncü ülkenin herhangi bir havayolu veya havayolları ile Sigorta ve Bakım içersin veya içermesin, bu Anlaşma kapsamında atıfta bulunulmakta olan operasyonel hükümlere ve havacılık güvenliği hükümlerine tabi olarak hava aracı değişimi, Dry Lease Usulüyle Kiralamalar, Hava Aracı Alt Kiralamaları, Aktarma/Takas veya saatlik kiralama, Wet Lease Usulüyle Kiralamalar gibi ticari düzenlemelere de girebilir.

MADDE 9

GÜMRÜK HARÇLARI

1. Beraberindeki olağan teçhizat, yedek parçalar, yakıt ve yağlayıcılar ve hava aracı ikmal malzemeleri (yiyecek ve içecek kalemleri de dâhil) de dâhil olmak üzere, Akit Tarafların tayin edilen havayolları tarafından uluslararası hava taşımacılığında işletilen hava araçları, söz konusu teçhizatın ve ikmal malzemelerinin yeniden ihraç edilinceye değin söz konusu hava aracında kalması koşuluyla tüm gümrük harçlarından muaf tutulur.
2. Sunulan hizmetin maliyetine dayalı ücretler hariç olmak üzere aşağıdaki ücretler de gümrük harçlarından muaf tutulur:
 - a. söz konusu Akit Tarafın yetkili otoriteleri tarafından belirlenen limitler dahilinde kalmak ve diğer Akit Tarafça kabul edilen hizmetlere müdahil olan hava araçlarında kullanılmak üzere, Akit Taraflardan herhangi birinin ülkesinde hava aracının içerisinde alınan hava aracı ikmal malzemeleri;
 - b. mutabık kalınan hizmetlerde diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu veya havayolları tarafından işletilen hava araçlarının servis veya onarım işlemleri için Akit Taraflardan herhangi birinin ülkesine sokulan yedek parçalar;
 - c. hava aracına alındıkları Akit Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşların bir kısmında kullanılacak olsalar dahi, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu tarafından uluslararası hizmetlerde işletilen hava aracına tedarik edilen yakıt ve yağlar (hidrolik sıvılar da dâhil olmak üzere),
 - d. Herhangi bir Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolunun amblemini taşıyan başlı bilet stokları, havayolu kabinmentoları ve sair başlı materyaller ile tayin

Serkan ÇELİK
Yeni Ulaştırma Daire Başkanı

edilen havayolu tarafından yeniden ihraç edilene kadar, uluslararası hizmetlerde kullanmak için ücretsiz dağıtılan mutat tanıtım materyalleri,

Yukarıdaki (a) ve (b) fıkralarında atıfta bulunulan teçhizat ve ikmal malzemelerinin gümrük makamlarının gözetimi ve kontrolü altında tutulması gerekli görülebilir.

3. Standart hava aracı teçhizatının yanı sıra, Akit Taraflardan herhangi birinin hava aracının içerisindeki malzemeler ve ikmal malzemeleri, diğer Akit Tarafın ülkesinde ancak diğer Akit Tarafın gümrük makamlarının izni sonrasında boşaltılabilir. Bu durumda, yeniden ihraç edilinceye değin veya gümrük düzenlemelerine uygun olarak elden çıkarılıncaya değin bunların söz konusu makamların gözetimi altında tutulması gerekli görülebilir.

MADDE 10

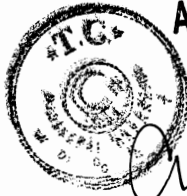
KULLANICI ÜCRETLERİ

1. Diğer Akit Tarafın tayin edilen havayollarına tarh etmeye yetkili kurumlarca tarh edilen kullanıcı ücretleri, adil ve makul olur ve haksız yere ayrımcı nitelikte olmaz.
2. Her bir Akit Taraf, ülkedeki tarh etmeye yetkili kurumlar ve hizmetleri ve kolaylıkları kullanan havayolları arasında gerçekleştirilecek istişareleri teşvik eder ve tarh etmeye yetkili kurumları ve havayollarını, söz konusu ücretlerin makulluğuna yönelik tutarlı bir gözden geçirmeye imkân verilmesi için gerekli olabilecek şekilde bilgi alışverişinde bulunmaya teşvik eder.

MADDE 11

HAVAYOLLARI ARASINDA REKABET

1. Her bir Akit Taraf, her iki Akit Tarafın tayin edilen havayollarına bu Anlaşma tarafından düzenlenen uluslararası hava taşımacılığının sunulmasında rekabet edebilmeleri için adil ve eşit düzeyde fırsat sunar.
2. Tayin edilen havayolları tarafından sunulan uluslararası hava taşımacılığı kapasitesi tayin edilen havayollarının her biri tarafından serbestçe belirlenir.
3. Akit Taraflardan hiç biri, Sözleşmenin 15. Maddesine uygun olarak yeknesak koşullar altında ve sürekli olarak ayrımcı olmayan bir esasa dayalı olmak üzere, gümrük, teknik, operasyonel veya çevresel nedenler gerektirmediği sürece diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolları tarafından işletilen hava aracı tipini veya tiplerini, trafik hacmini, hizmet frekansını veya düzenliliğini tek tarafı olarak sınırlandıramaz.

ASLI GİBİDİR

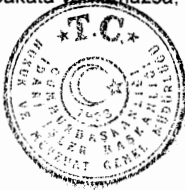
Burhan ÇELİK
Hava Ulaştırma ve Havacılık Bakanlığı

4. Her iki Akit Taraf, diğer Akit Tarafın havayollarının rekabetçiliğine etki eden herhangi bir türden ayrımcılığı veya haksız rekabeti engellemek üzere kendi yargı yetki bölgesinde gerekli görülen biçimle tedbirleri alır.
5. Akit Taraflardan her biri, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayollarına yönelik başvuru şartlarına ve usullerine yönelik idari külfetleri en aza indirir ve bu tür külfetlerin ve usullerin ayrımcı olmayan bir esasta uygulanmasını sağlar.

MADDE 12

FİYATLANDIRMA

1. Her bir tayin edilen havayolu, hava taşımacılığına ilişkin fiyatları belirler, Taraflarca müdahale aşağıdakilerle sınırlı olur;
 - a. gayrimakul ayrımcı ücretlerin veya uygulamaların önlenmesi;
 - b. hakim konumun kötüye kullanılması sebebiyle gayrimakul derecede yüksek veya kısıtlayıcı olan ücret tarifeleri karşısında tüketicilerin korunması ve
 - c. havayollarının doğrudan veya dolaylı devlet sübvansiyonundan veya desteğinden kaynaklanan yapay derecede düşük fiyatlar karşısında korunması.
2. Bu Maddenin 3. ve 4. fıkraları kapsamında düzenlenmesi hariç olmak üzere, Akit Tarafların havacılık otoriteleri, herhangi bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu tarafından ücretlendirilmesi teklif edilen veya ücretlendirilen herhangi bir fiyatın uygulanması yönünde tek taraflı işlemde bulunamaz.
3. Diğer Akit Tarafın havayolları tarafından kendi ülkesine veya kendi ülkesinden ücretlendirilecek fiyatlar, bildirim veya tescil için her bir Akit Tarafın havacılık otoritelerine veya ilgili kuruluşlarına sunulur.
4. Akit Tarafların havacılık otoritelerinden herhangi birinin teklif edilen veya uygulanan fiyatın bu Maddenin (1.) fıkrası kapsamında belirtilen hususlara uygun olmadığını düşünmesi halinde, söz konusu havacılık otoritesi, mümkün olan en kısa süre içerisinde diğer Tarafı memnuniyetsizliği ile ilgili olarak haberdar eder. Her iki Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri, meseleyi kendi aralarında çözüme kavuşturmak için ellerinden gelen gayreti sarf ederler. Akit Tarafların her biri istişare talebinde bulunabilir. Bu istişareler, söz konusu talebin alınmasından sonraki en geç 30 gün içerisinde gerçekleştirilir ve Akit Taraflar, meselenin gerekçeli olarak çözüme kavuşturulması için gerekli olan bilgilerin emniyete alınmasında işbirliği yaparlar. Akit Tarafların, memnuniyetsizlik bildiriminde bulunulan herhangi bir ücret tarifesine ilişkin olarak mutabakata varmaları halinde, Akit Tarafların her biri söz konusu mutabakatı uygulamaya koymada elinden gayreti sarf eder. Böyle bir karşılıklı mutabakata varılmazsa, söz konusu ücret tarifi geçerli olmaya devam eder.

MADDE 13

UÇUŞ PROGRAMLARININ SUNULMASI

1. Akit Tarafların her birinin tayin edilen havayolu (havayolları), öngördüğü uçuş tarife programlarını, mutabık kalınan hizmetlerin başlatılmasından en az otuz (30) gün önce, her bir uçuş tarife programı dönemine (yaz ve kış) ilişkin olarak diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerine sunar. Akit Taraflarca gerekli görüldüğü biçimde ilave seferler bildirilebilir.

MADDE 14

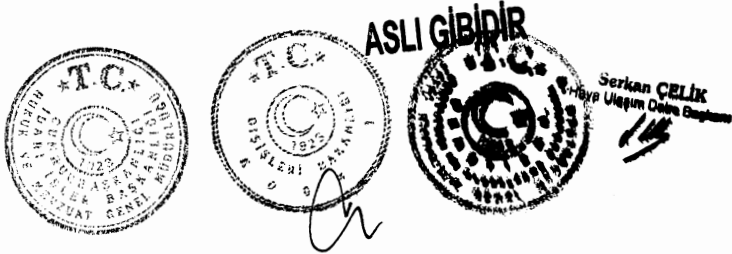
TRANSİT GEÇİŞ

Akit Tarafların her birinin kanunlarına ve düzenlemelerine tabi olmak üzere, Akit Taraflardan herhangi birinin ülkesinden transit geçen ve havalimanının bu amaç için ayrılan kısmından ayrılmayan yolcular, bagajlar, kargo ve posta, şiddete, hava korsanlığına, narkotik ve psikotrop madde kaçakçılığına karşı alınan güvenlik tedbirleri hariç olmak üzere, sadece oldukça basitleştirilmiş bir kontrole tabi tutulurlar. Bu bagaj, kargo ve posta, gümrük harçlarından, özel tüketim vergilerinden ve varışta sunulan hizmetlerin maliyetine dayalı olmayan benzer vergilerden, ücretlerden ve harçlardan muaf olur.

MADDE 15

SİGARA YASAĞI

1. Her bir Akit Taraf, Akit Tarafların ülkeleri arasında kendi havayolları tarafından işletilen ve yolcu taşıyan tüm uçuşlarda sigara içilmesini yasaklar veya kendi havayollarının yasaklamasını sağlar. Bu yasak, hava aracının tüm bölümlerinde uygulanır ve yolcular uçağa alınmaya başladığı andan, yolcuların uçaktan indirilmesinin tamamlandığı ana kadar geçerli olur.
2. Akit Tarafların her biri, riayetsizlik halinde uygun cezaların uygulanması dâhil olmak üzere, havayolları ve yolcuları ve mürettebatı tarafından bu Maddenin hükümlerine riayet edilmesini güvence altına almak üzere makul olarak değerlendirdiği tüm tedbirleri alır.

MADDE 16

ÇEVRENİN KORUNMASI

Akit Taraflar, havacılığın sürdürülebilir gelişimini teşvik ederek çevrenin korunması ihtiyacını desteklerler. Akit Taraflar, ilgili ülkeleri arasındaki operasyonlara ilişkin olarak Ek kapsamındaki ICAO Standartlarına ve Tavsiye Edilen Uygulamalarına (SARP'ler) ve çevrenin korunmasına ilişkin mevcut ICAO politikasına ve kılavuz bilgilerine riayet etmeyi kabul ederler.

MADDE 17

İSTİŞARELER VE DEĞİŞİKLİKLER

1. Akit Tarafların her biri, bu Anlaşmaya ilişkin olarak dilediği zaman istişare gerçekleştirme talebinde bulunabilir. Bu istişareler, aksi kararlaştırılmadığı sürece, talebin diğer Akit Tarafça tesellüm edildiği tarihten itibaren 45 günden geç olmamak üzere, mümkün olan en yakın tarihte başlar.
2. Bu Anlaşmada yapılacak değişiklikler, iki Akit Tarafın birbirlerini kendi ulusal mevzuatlarıncı gerekli görülen formaliteleri tamamlamış olduklarına dair haberdar ettikleri Notaların teatisine müteakiben yürürlüğe girer.

MADDE 18

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Akit Taraflar arasında işbu Anlaşmanın yorumlanmasına veya uygulanmasına ilişkin olarak doğan uyuşmazlıklar öncelikle Akit Taraflarca çözüme kavuşturulur. İstişare yoluyla çözüme varamamaları halinde, Akit Taraflar, söz konusu uyuşmazlığın tahkim heyetine havale edilmesini kararlaştırabilirler.
2. Söz konusu tahkim heyeti aşağıdaki şekilde belirlenecek üç üyeden oluşur:
 - a. Akit Tarafların her biri, tahkim talebinin tesellüm edilmesinden sonraki otuz (30) gün içerisinde bir hakem tayin eder. İki hakemin tayin edilmesinden sonraki altmış (60) gün içerisinde, söz konusu hakemlerce, karşılıklı mutabakatla, tahkim heyetinin Başkanı olarak hareket edecek üçüncü hakem tayin edilir.
 - b. Akit Taraflardan herhangi biri tarafından hakem tayin edilmemesi veya a) bendi kapsamında belirtilen şekilde üçüncü hakemin tayin edilmemesi halinde, hakem veya hakemler, Akit Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Konseyi Başkanı tarafından otuz (30) gün içerisinde tayin edilir. Konsey Başkanı, Akit Taraflardan herhangi

Serkan ÇELİK
Hava Ulaştırma Daire Başkanı

birinin uyuşundan olması halinde, söz konusu tayin, Akit Tarafların herhangi birinin uyuşundan olmayan en yaşlı Başkan Yardımcısı tarafından gerçekleştirilir.

3. Akit Taraflar, Tahkim Heyeti tarafından belirlenen usule, kararlara ve hükme riayet etmeyi taahhüt ederler. Bu Maddenin 2. ve 3. fıkralarına uygun olarak verilen kararlara Akit Taraflardan herhangi biri veya Akit Tarafların herhangi birinin tayin edilen havayolları tarafından riayet edilmemesi halinde, diğer Akit Taraf, söz konusu kararlara riayet edilmediği sürece, riayet etmeyen diğer Akit Tarafa işbu Anlaşma uyarınca tanınan herhangi bir hakkı veya imtiyazı sınırlandırılabilir, engelleyebilir veya iptal edebilir.
4. Tahkim Heyeti neticesinde altına girilen giderler Taraflarca eşit tutarlarda üstlenilir.

MADDE 19

SONA ERME

1. Akit Tarafların her biri, bu Anlaşmayı feshetme kararına ilişkin olarak diğer Akit Tarafa dilediği zaman diplomatik kanallar vasıtasıyla yazılı olarak bildirimde bulunabilir. Bu bildirim, eş zamanlı olarak Uluslararası Sivil Havacılık rgtne de gönderilir. Söz konusu bildirim Akit Tarafların karşılıklı mutabakatıyla mezkur sreinin sona ermesi öncesinde geri çekilmediği sürece, işbu Anlaşma, ilgili bildirimin diğer Akit Tarafça teslim dilmesinden on iki ay sonra sona erer.
2. Akit Tarafın fesih bildirimini teslim ettiğini bildirmemesi halinde, söz konusu bildirimin ICAO tarafından teslimnn kabulünden on dört (14) gün sonra teslim dilmiş olduğu addedilir.

MADDE 20

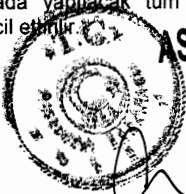
ÇOK TARAFLI ANLAşMA

Bu Anlaşma kapsamında atıfta bulunulan herhangi bir hususa ilişkin olarak Akit Tarafların her ikisi tarafından kabul edilen herhangi bir çok taraflı anlaşmanın yürürlüğe girmesi halinde, bu Anlaşma, söz konusu çok taraflı anlaşmanın hükümlerine uyumlu hale getirilir.

MADDE 21

ICAO NEZDİNDE TESCİL

Bu Anlaşma ile, bu Anlaşmada yapılacak tüm değişiklikler Uluslararası Sivil Havacılık rgn nezdinde tescil edilir.

Serkan ÇELİK
Ulaştırma Daire Başkanı

MADDE 22

AYRIMCILIK YAPILMAMASI

Akit Taraflar, Akit Tarafların her biri tarafından diğer Akit Tarafa, vergiler, ücret tarifeleri, fiyatlar, ticari fırsatlar, güvenlik, havalimanlarının kullanımı, slotların belirlenmesi veya bu Anlaşma kapsamında kararlaştırılan trafik haklarının tatbiki dâhil olmak, ancak bunlarla sınırlı kalmamak üzere, bilhassa bu Anlaşma kapsamında düzenlenen haklarına ve yükümlülüklerine ilişkin olarak her bir Akit Tarafça tayin edilen havayollarına dair eşitlikçi, eşit ayırım yapılmayan muamelede bulunulacak olması bakımından bu Anlaşmanın Karşılıklı Ayırım Yapmama İlkesine dayalı olduğunu kabul ve idrak ederler.

MADDE 23

BİLGİSAYARLI REZERVASYON SİSTEMLERİ (CRS)

1. Akit Taraflar, CRS'lerin aşağıdakiler için entegre birincil ekranları olacağını kabul ederler:

(i) bu hizmetlerdeki bağlantıların oluşturulması da dâhil olmak üzere, uluslararası hava hizmetlerine ilişkin bilgiler, havayolundan veya piyasadaki kimliğinden doğrudan veya dolaylı olarak tesir görmeyen, ayırım yapmayan ve objektif kriterlere dayalı olarak düzenlenir ve gösterilir. Bu kriterler tüm katılımcı havayollarına eşit oranda uygulanır.

(ii) CRS veri tabanları mümkün olduğunca kapsamlı olur.

(iii) CRS sağlayıcıları, katılımcı havayolları tarafından sunulan bilgileri silmezler; bu bilgiler doğru ve şeffaftır; örneğin, kod paylaşımı ve uçak değişimli seferler ile duraklamalı seferlerin bu özelliklere sahip oldukları açık bir şekilde belirtilir.

(iv) Taraflardan herhangi birinin ülkesinde seyahat eden kişilere havayolu hizmetleri hakkında doğrudan bilgi dağıtımı yapan seyahat acentelerine erişilebilir olan tüm CRS'ler; yalnızca, söz konusu CRS'nin kullanıldığı ülkede geçerli olan CRS kurallarına uygun olarak çalışmakla yükümlü olmayıp, aynı zamanda bu şekilde çalışabilir olarak yetkilendirilmiş olur.

(v) Seyahat acenteleri tarafından mevcut ikincil ekranların kullanımına yönelik özel bir talepte bulunulduğu sürece, ilgili seyahat acentesinin söz konusu mevcut ikincil ekranları CRS vasıtasıyla kullanımına izin verilir.

2. Akit Taraflar, kendi ülkelerinde faaliyet gösteren her bir CRS sağlayıcısı tarafından katılmak isteyen tüm havayollarına ayırım yapılmayan bir ücretin ödenmesi karşılığında kendi CRS'lerine katılmaya izninin verilmesini sağlar. Akit Taraflar,

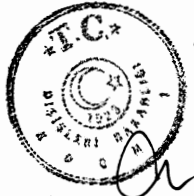

Serkan ÇELİK
Hava Ulaştırma Daire Başkanı

14/11

herhangi bir sistem sağlayıcısı tarafından sunulan tüm dağıtım imkânlarının katılımcı havayollarına ayırım yapılmayan bir esasta sunulmasını talep ederler. Akit Taraflar, CRS sağlayıcıları tarafından, bu hizmetleri satmak istedikleri tüm pazarlarda katılımcı havayollarının uluslararası hava hizmetleri hakkındaki bilgilerin ayırım yapılmadan, objektif, taşıyıcıdan bağımsız ve piyasadan bağımsız esasta gösterilmesini gerekli görürler. Talep üzerine, CRS sağlayıcıları, kendi veritabanı güncelleme ve saklama usullerine, bilgilerin düzenlenmesine ve sıralanmasına ilişkin kriterlerine, bu kriterlere verilen ağırlığa ve aktarma/bağlantı noktalarının seçimi ve aktarmalı/bağlantılı seferlerin seçimi için kullanılan kriterlere ilişkin bilgileri açıklar.

3. Akit Tarafların herhangi birinin ülkesinde faaliyet gösteren CRS sağlayıcıları, söz konusu CRS tarafından bu ülkelere riayet edilmesi halinde, kendi CRS'lerini, ana faaliyet alanı diğer Akit Tarafın ülkesinde seyahat ile ilgili ürünlerin dağıtımı olan seyahat şirketlerine veya seyahat acentelerine serbestçe kullandırma, kendi CRS'lerini diğer Akit Tarafın ülkesine sokma ve diğer Akit Tarafın ülkesinde bulundurma hakkına sahip olurlar.
4. Akit Tarafların hiçbirisi, kendi ülkesinde, diğer Akit Tarafın CRS sağlayıcıları için haberleşme imkanlarına erişime ve haberleşme imkanlarının kullanımına, teknik CRS donanımının ve yazılımının seçimine ve kullanımına ve CRS donanımının teknik kurulumuna ilişkin olarak kendi CRS sağlayıcıları için uygulanmakta olanlardan daha zorlayıcı gereklilikler öngöremez veya öngörülmesine müsaade edemez.
5. Akit Taraflardan hiçbirisi, kendi ülkesinde, diğer Akit Tarafın CRS sağlayıcıları için CRS ekranlarına (düzenleme ve gösterim parametreleri de dahil), kullanıma veya satışa ilişkin olarak kendi CRS sağlayıcıları için uygulanmakta olanlardan daha kısıtlayıcı gereklilikler öngöremez veya öngörülmesine müsaade edemez.
6. Akit Tarafların herhangi birinin ülkesinde kullanılmakta olan ve söz konusu ülkelere ve diğer ilgili ayırmacı nitelikte olmayan yasal, teknik standartlara ve güvenlik standartlarına uygun olan CRS'ler, diğer Akit Tarafın ülkesinde etkin ve bozulmamış erişimle yetkilendirilir. Bu hususa göre, tayin edilen havayolları bu sisteme, diğer Akit Tarafın ülkesindeki seyahat acentelerine sunulan herhangi bir sistemde olduğu gibi kendi anavatan ülkesinde tam olarak katılırlar. Akit Tarafların birinin CRS sahipleri/işleticileri, bu ülkelere uygun olan CRS'lere diğer Akit Tarafın ülkesinde söz konusu Akit Taraftaki CRS sahipleri/işleticileri gibi sahip olma ve bunları kullanma konusunda aynı imkâna sahip olurlar. Akit Taraflardan her biri, kendi havayollarının ve CRS sağlayıcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesinde de kullanılmakta olan herhangi bir CRS'yi kullanmaları veya böyle bir CRS'ye sahip olmaları sebebiyle kendi anavatan ülkesindeki seyahat acenteleri için ayırım yapmalarını sağlar.

Serkan ÇELİK
Hava Ulaştırma Daire Başkanı

[Signature]

MADDE 24

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma, Tarafların diplomatik kanallar vasıtasıyla birbirlerini tüm gerekli iç prosedürlerinin yerine getirilmiş olduğuna dair haberdar ettikleri son yazılı bildirimin tesellüm edildiği tarihten sonraki 60. gün yürürlüğe girer.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, aşağıda imzaları bulunan ve ilgili Hükümetler tarafından bu yönde usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş tam yetkili temsilciler, yirmi dört (24) Maddeden ibaret olan bu Anlaşmayı imzalamış ve bu Anlaşmaya kendilerinin mühürlerini vaz etmişlerdir.

2017 yılının Aralık ayının 7. gününde Kolombo'da, her bir metin birbirine eşdeğer olmak üzere, Türkçe, İspanyolca ve İngilizce dillerinde iki eş nüsha halinde düzenlenmiştir. Yürütmeye, yorumlamaya veya uygulamaya herhangi bir farklılığın oluşması halinde, İngilizce metin hâkim gelir ve geçerli olur.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

ŞİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

Bahri Kesici

Genel Müdür V.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

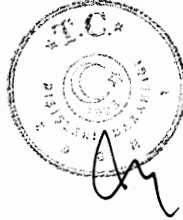
Jaime Binder

Genel Sekreter

Sivil Havacılık Kurulu

ASLI GİBİDİR

TBMM Basımevi - 2018